

BIULETYN

Miejska Biblioteka Publiczna

w Białej Podlaskiej

DZIAŁ INFORMACJI, BIBLIOGRAFII

I WIEDZY O REGIONIE

ul. Warszawska 12a

21-500 Biała Podlaska

tel. (083) 343-61-11

Nr 2 / 2002

Marzec

INFORMACYJNY

Urzędu Gminy w Terespolu

ul. Wojska Polskiego 47
21 - 550 Terespol

tel. (083) 375 20 24
fax. (083) 375 20 24 w. 29
e-mail: info@terespol.ug.gov.pl

III KONGRES GMIN WIEJSKICH RP

W NUMERZE:

Kongres Gmin Wiejskich

Porozumienie w Brześciu

Jubileusz 50 lat pożycia małżeńskiego

III KONGRES GMIN WIEJSKICH RP

13 marca br. w Sali Kongresowej Pałacu Kultury i Nauki w Warszawie pod hasłem „Równość szans dla mieszkańców wsi w Polsce i Europie” odbył się już po raz trzeci Kongres Gmin Wiejskich. Podkreśleniem doniosłej roli Kongresu była obecność następujących gości: Przedstawiciela Prezydenta RP Dariusza Szymczychy, Marszałka Sejmu RP Marka Borowskiego, Marszałka Senatu RP Longina Pastusiaka, Premiera RP Leszka Millera, Wicepremiera RP Jarosława Kalinowskiego oraz licznie przybyłych posłów i senatorów. Gospodarze Kongresu Przewodniczący ZGW RP Mariusz Poznański i

Wiceprzewodniczący ZGW RP Krzysztof Iwaniuk razem z 1200 wójtami i burmistrzami zgromadzonymi na Kongresie apelowali do Prezydenta, Parlamentu i Rządu o pilne podjęcie prac mających na celu wypracowanie polityki państwa dotyczącej przyszłości polskiej wsi. Przemiany społeczno-gospodarcze szczególnie dotknęły mieszkańców obszarów wiejskich. Wzrasta dysproporcja w poziomie rozwoju gospodarczego i standardzie życia na wsi i w mieście. Pomimo ogromnych dokonań samorządów gminnych nadal znaczące pozostają różnice w wykształceniu, rozwoju infrastruktury, poziomie i zakresie świadczonych usług oraz stopniu zamożności mieszkańców miast i wsi. Rosnące szybko bezrobocie i pogłębianie się obszarów biedy zagrażają egzystencji wielu rodzin. Przy braku propozycji wyjścia z tej sytuacji utrwalają się odczucia bezsilności, zniechęcenia i braku wiary w lepszą przyszłość. Reakcją na to jest radykalizacja nastrojów społeczności wiejskiej. Potwierdzają to najnowsze wyniki badań i nasze spostrzeżenia dotyczące, na przykład, poglądów mieszkańców wsi w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Samorzady gminne gotowe są podjąć, wspólnie z Prezydentem, Parlamentem i Rządem, wszelkie działania zmierzające do stworzenia możliwości rozwoju obszarów wiejskich, gwarantujące mieszkańcom wsi poprawę poziomu ich życia i dające im równe z innymi szansę na godne życie w przyszłości w Polsce i w Europie.

Delegaci przyjęli następujące

Stanowiska III Kongresu Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej

W sprawie przygotowania gmin wiejskich i miasteczek do integracji z Unią Europejską

Zgromadzeni na III Kongresie Gmin Wiejskich, Przewodniczący Zarządów i Rad Gmin, zainteresowani wejściem do Unii Europejskiej, oczekujemy od Parlamentu i Rządu Rzeczypospolitej „narodowego programu równania szans”, który pozwoli wykorzystać integrację z Unią Europejską dla zrównoważonego rozwoju Polski.

Wobec czego postulujemy:

1. wdrożyć skuteczną politykę informacyjną Rządu o procesie integracji z Unią Europejską z uwzględnieniem konsultacji ze społecznościami lokalnymi, w których aktywną rolę powinny odgrywać samorzady terytorialne.
2. zabezpieczyć odpowiednie środki w budżecie państwa na współfinansowanie zadań realizowanych przez samorzady, rolników i firmy, gwarantujące skuteczne wykorzystanie funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych.
3. stworzyć przejrzyste procedury pozyskiwania środków z funduszy przedakcesyjnych i strukturalnych.
4. przygotować program tworzenia nowych miejsc na wsi oraz przekwalifikowania rolników z dostosowaniem do wykonywania innych zawodów.
5. objąć polskie rolnictwo pełnym zakresem wspólnej polityki rolnej.
6. wynegocjować limity przyznane Polsce do wielkości produkcji rolnej zabezpieczającej samowystarczalność żywnościową kraju.

W sprawie bezpośredniego wyboru wójta, burmistrza, i prezydenta oraz zmian w ustawach samorządowych

Przedstawiciele samorządów wiejskich zebrani na III Kongresie Gmin Wiejskich RP uznają, iż niezbędne są zmiany legislacyjne wzmacniające rolę i pozycję pochodzącego z bezpośrednich wyborów wójta, burmistrza i prezydenta. Właściwych regulacji prawnych wymagają także kompetencje organów gminy i wzajemne relacje pomiędzy nimi zgodnie z zasadą, że zakres władczy musi być komplementarny z zakresem odpowiedzialności.

W związku z powyższym opowiadamy się za następującymi rozwiązaniami dotyczącymi gmin:

1. Wybory na wójta, burmistrza i prezydenta miasta winne być wyborami bezpośrednimi.
2. Granicę liczby mieszkańców gmin, w których przeprowadza się wybory większościowe podnieść do 40 tys.
3. Wybory na wójta, burmistrza i prezydenta wygrywa ten kandydat, który uzyskał największą ilość głosów.
4. Wybory i głosowanie przeprowadza się oddzielnie na radnych i wójta.
5. Nie można jednocześnie w tej samej gminie kandydować na wójta i radnego.
6. Dopuszczyć możliwość łączenia funkcji wójta z funkcją radnego powiatu i sejmiku województwa.
7. Kompetencje rady ustalić enumeratywnie, absolutorium ograniczyć do zatwierdzenia pozytywnej opinii Regionalnej Izby Obrachunkowej o wykonaniu budżetu za dany rok obrachunkowy, wyłączyć z kompetencji rady ustalanie wynagrodzenia dla wójta (wynagrodzenie winno regulować rozporządzenie premiera uwzględniające wielkość gminy, wysokość budżetu, specyfikę gminy).
8. Wójt winien stanowić jednoosobowy organ wykonawczy gminy.
9. Odwołanie wójta lub rady może nastąpić wyłącznie poprzez referendum lokalne finansowane z budżetu gminy.
10. Nieskuteczne referendum powoduje odwołanie organu wnoszącego o jego przeprowadzenie.
11. Wzmocnić pozycję komisji rewizyjnej poprzez jednoznaczne ustalenie katalogu zadań podlegających stałej kontroli.

W sprawie realizacji zadań w zakresie opieki społecznej

Ze względu na rosnące lawinowo bezrobocie i niskie zarobki ludności wiejskiej szybko wzrasta ilość wypłacanych przez gminy świadczeń socjalnych.

Przekazywane z budżetu państwa środki na wypłatę świadczeń obligatoryjnych nie wystarczają na zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców. Powoduje to gwałtowny wzrost wypłacania fakultatywnych świadczeń socjalnych z budżetu gmin zapobiegających zagrożeniu egzystencji rodzin. **Ta sytuacja powoduje, że słabe budżety gmin wiejskich nie mogą zaspokoić oczekiwań mieszkańców wsi w zakresie udzielenia pomocy.**

Przeniesienie zadań zleconych z zakresu opieki społecznej od administracji rządowej do gmin uznajemy za realne po spełnieniu następujących warunków:

1. Ustalenie minimalnych standardów świadczeń socjalnych gwarantowanych przez rząd dla całej Polski z uwzględnieniem kosztów utrzymania w danym regionie.
2. Na tej podstawie wyliczenie kosztów świadczeń obligatoryjnych i fakultatywnych dla każdej gminy.
3. Zabezpieczenie w budżecie państwa wyliczonej kwoty i ustalony ustawowo obowiązek przekazania jej przez Ministerstwo Finansów w określonych terminach do gmin.
4. Przy zmianie ustawowych granic przyznawania świadczeń socjalnych wprowadzić zasadę wyliczenia kosztów i przekazania adekwatnych środków z budżetu państwa do gmin.
5. W budżecie państwa przewidzieć rezerwę na wsparcie obszarów, gdzie zwiększa się w danym roku ilość świadczeń socjalnych z uwagi na wzrost bezrobocia i niski poziom płac.
6. Rozdział tych środków winien nastąpić po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.
7. Finansowanie Domów Opieki Społecznej winno uwzględniać liczbę mieszkańców i świadczony standard usług.

Zgromadzeni uczestnicy III Kongresu Gmin Wiejskich zdecydowanie protestują przeciwko próbie przekazania zadań rządowych w zakresie opieki społecznej bez spełnienia powyższych warunków.

W sprawie sytuacji finansowej gmin wiejskich

Zgromadzeni na III Kongresie Gmin Wiejskich RP Przewodniczący Zarządów i Rad Gmin stwierdzają, że

kondycja finansowa gmin wiejskich systematycznie się pogarsza a dla niektórych jest wręcz dramatyczna, granicząca z niewypłacalnością gminy. Brak nowej ustawy o dochodach JST i przedłużanie obowiązywania starej z niewielkimi zmianami wprowadzanymi corocznie przez Rząd i Sejm RP powoduje destabilizację budżetów gmin.

Z wielkim niepokojem stwierdzamy postępującą uznaniowość, co znalazło potwierdzenie w kolejnej obniżce subwencji ogólnej i wyrównawczej oraz niedoszacowaniu zadań w IV kwartale 2001 roku. (np. dodatki mieszkaniowe, oświetlenie dróg, pomoc społeczna itd.).

Należy natychmiast, zgodnie z uchwałą II Kongresu kontynuować prace nad ustawą o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, która musi uwzględniać powiązanie zadań z wielkością i strukturą dochodów samorządów.

1. Dla przekazanych w drodze ustaw zadań muszą być określone standardy świadczonych przez gminę usług, dla nich wyliczone koszty dla każdej gminy i na tej podstawie przekazane do gmin środki finansowe.
2. Do zadań o największym dla gmin wiejskich znaczeniu zaliczamy:
 - oświatę i wychowanie
 - świadczenia w zakresie opieki społecznej
 - koszty przystąpienia do Unii Europejskiej

W sprawie finansowania oświaty

Samorządy wiejskie wzięły na siebie ciężar odpowiedzialności za prowadzenie szkół podstawowych i gimnazjów wraz ze wszystkimi związanymi z tym zadaniem obowiązkami w przekonaniu, że jest to najwłaściwszy sposób zapewnienia dzieciom i młodzieży z obszarów wiejskich dobrego wykształcenia na miarę XXI wieku.

Decyzji tej towarzyszyła pewność, że Państwo - odpowiedzialne za poziom wykształcenia wszystkich swoich obywateli - wywiąże się z obowiązku zapewnienia środków finansowych na edukację w stosownej wysokości, zbliżonej do rzeczywistych kosztów prowadzenia zadań oświatowych przez gminy.

Niestety, środki na finansowanie oświaty są w kolejnych budżetach państwa niewystarczające. Kwota przeznaczona w budżecie roku 2002 na oświatę prowadzoną przez jednostki samorządu terytorialnego jest o 2 mld złotych za mała w stosunku do rzeczywistych potrzeb.

Reforma systemu edukacji wprowadziła system dzielenia pieniędzy oparty na „bonie oświatowym”. Powodzenie tego systemu zależało od zmiany sieci szkolnej. Wymagało to znacznych nakładów na budowę i modernizację obiektów szkolnych oraz stworzenie rozległego systemu dowożenia uczniów do szkół.

Gminy w bardzo krótkim czasie wykonały to ogromne zadanie kosztem zaniechania innych obowiązków oraz wielu inwestycji komunalnych. Jest to także główny powód znacznego zadłużenia gmin wiejskich.

Doświadczenia ostatniego roku wskazują, że brak jest obecnie możliwości do kontynuowania tego procesu.

Uczestnicy III Kongresu Gmin Wiejskich stwierdzają, że dalsze prowadzenie zadań oświatowych przez gminy wiejskie nie jest możliwe bez spełnienia następujących warunków:

1. Zwiększenie kwoty przewidzianej w budżecie państwa na oświatę .
2. Zapewnienia środków na budowę i modernizację obiektów szkolnych na wsi (także sal gimnastycznych).
3. Przyspieszenia programu przekazywania autobusów szkolnych gminom wiejskim (brak około 1000 autobusów, rocznie przekazuje się około 9 na województwo).
4. Uzależnienia wprowadzenia podwyżek wynagrodzeń dla nauczycieli od przekazania przez budżet państwa środków na ten cel w pełnej wysokości, tj. 150 mln złotych miesięcznie.
5. Wprowadzenie standardów zatrudnienia nauczycieli wraz ze zmianą algorytmu służącego naliczaniu części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego prowadzących szkoły podstawowe .

PIĘKNY JUBILEUSZ

PIĘKNY JUBILEUSZ

Tradycją już na terenie miasta Terespol i Gminy Terespol stało się uroczyste odznaczanie małżeństw z 50 letnim stażem małżeńskim.

W tym roku ta piękna uroczystość miała miejsce w Szkole Podstawowej Nr 1 w Terespolu. W odświętnie udekorowanej sali zgromadzili się dostojni jubilaci z terenu miasta i gminy, zaproszeni goście oraz miejscowa młodzież, która przygotowała część artystyczną z tej okazji. Życzenia zdrowia i kolejnych szczęśliwych lat w związku życzyli przedstawiciele władz lokalnych oraz kościelnych. Po życzeniach i przemówieniach jubilaci zostali odznaczeni Brązowym Krzyżem zasługi nadanym przez Prezydenta RP „za wieloletnie pożycie małżeńskie”.

Odznaczenia otrzymały następujące pary:

Dąbrowski Kazimierz i Filomena, Kuźnicki Antoni i Eugenia, Kukawski Jan i Eugenia, Hryciuk Jan i Leokadia, Dydycz Józef i Stanisława, Gierasimiuk Kazimierz i Lucyna, Zielonka Władysław i Helena, Wietrasziuk Lucjan i Anna, Androsiuk Franciszek i Regina, Łozak Witold i Waleria, Tykalewicz Leon i Eugenia, Kozłowski Kazimierz i Janina, Kalmykow Bazyl i Apolonia, Kędra Bolesław i Zuzanna, Chodziński Józef i Irena, Kobierski Tadeusz i Janina, Gołębiowski Edward i Halina, Okniński Ireneusz i Jadwiga, Sokolowski Zdzisław i Wiera, Płatkowski Zygmunt i Luba, Porębski Józef i Irena, Aleksandruk Antoni i Paulina, Semeniuk Jan i Pelagia, Jankowski Józef i Stanisława, Czapiga Henryk i Teresa.

DRZEWKO POROZUMIENIA

W dniach 13-15 marca b.r. odbyło się pierwsze międzynarodowe spotkanie przedstawicieli władz państwowych i samorządowych Białorusi i Polski.

Na miejsce pierwszego spotkania zaprzyjaźnionych miast obu narodów, został wybrany Brześć, który jako miasto graniczne i tranzytowe ma szczególną historyczną przeszłość oraz pewną przyszłość w jednoczącej się Europie.

Celem spotkania było omówienie obustronnych problemów ekonomicznych i społecznych

wynikających z zawartych porozumień o wzajemnej współpracy pomiędzy miastami polskimi i białoruskimi. Wystosowano apel do obu parlamentów oraz władz państwowych o przyspieszenie rozmów, odnośnie uproszczenia procedur odpraw granicznych dla mieszkańców przygranicznych miast, utworzenia przejścia granicznego w obrębie Brześcia i Terespoła dla ruchu pieszego, ułatwienie wymiany handlowej pomiędzy podmiotami gospodarczymi sąsiednich państw.

W spotkaniu udział wzięło około 150 przedstawicieli z 49 miast polskich i 44 miast białoruskich, natomiast wzajemne porozumienie dotyczące współpracy społeczno-gospodarczej pomiędzy miastami zawarło 21 miast białoruskich i 25 miast polskich oraz gmina Terespol, która podpisała porozumienie z miastem Brześć. Na zakończenie trzydniowej konferencji posadzono symboliczne drzewka upamiętniające zawarte

porozumienia, wśród których znalazło się drzewko posadzone przez przedstawicieli Gminy Terespol.

(R.M.)